

Cijfers ICB-sector 4de trimester 2018

« De Belgische fondsenmarkt kende een tijdelijke terugval tijdens het laatste kwartaal van 2018 door toedoen van koersverliezen, maar een herstel wordt verwacht gedurende de eerste drie maanden van 2019. », Marnix Arickx - Voorzitter BEAMA

Vierde kwartaal:

De Belgische fondsensector kende tijdens het vierde kwartaal van 2018 een daling van 6,3 % door toedoen van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa. Eind december 2018 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 187,3 miljard EUR.

Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een toename van 9,2 % gedurende het laatste trimester van 2018 en dit omwille van een portefeuilletechnische tussenkomst (cf. bodembescherming). Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals “balanced funds” en aandelenfondsen, daalde tijdens deze periode met 10,5 %.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een daling van 1,4 miljard EUR gedurende de periode oktober – december 2018.

De aandelenfondsen kenden de grootste absolute daling van hun netto actief tijdens het vierde trimester van 2018 en dit enerzijds door koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa en anderzijds door netto terugbetalingen.

De monetaire fondsen kenden de grootste stijging tijdens deze periode.

◆◆◆

Volledig jaar:

Eind 2017 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 194,4 miljard EUR.

De Belgische fondsensector kende gedurende 2018 een stabiel eerste kwartaal waarin een status quo situatie nagenoeg behouden bleef. Tijdens het tweede trimester werd een lichte aangroei genoteerd, dewelke versterkt werd tijdens het derde kwartaal waardoor de Belgische fondsensector eind september net onder de 200,0 miljard EUR afsloot. In het laatste kwartaal werd echter een merkbare terugval opgetekend.

Eind 2018 lag het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen daardoor 3,6 % lager dan een jaar voordien, en dit voornamelijk door toedoen van

koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa gedurende het laatste kwartaal.

Een dergelijke terugval werd opgetekend in meerdere Europese landen.

Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als 'het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht'. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende het vierde kwartaal van 2018 met 12,6 miljard EUR, ofwel 6,3 %, daalden. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind december 2018 187,3 miljard EUR.

De daling van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode oktober – december 2018 wordt volledig verklaard door de negatieve marktevoluties die optraden tijdens de laatste maanden van 2018 en dewelke resulteerden in koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa van de meeste fondsen.

De eerste indicaties van 2019 geven aan dat deze terugval van tijdelijke aard was. De Belgische fondsensector verwacht dan ook dat het verlies in gecommmercialiseerd vermogen terug opgehaald wordt tegen eind maart 2019. Het verlies is immers totaal te wijten aan de negatieve marktomstandigheden. Zo hadden de centrale banken een verstrenging van het monetaire beleid aangekondigd, doch deze maatregel is ondertussen teruggedraaid. Verder wijzen diverse aandelen-indexen op een sterke aangroei tijdens het eerste kwartaal van 2019, bv. MSCI world +14,2 %.

Over het volledige jaar 2018 daalde het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen met 3,6 %, ofwel 7,1 miljard EUR.

In alle kwartalen van 2018 wisten de fondsen netto inschrijvingen op te tekenen, doch deze positieve bewegingen werden, met uitzondering van het derde kwartaal, tegengewerkt door koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa. Vooral tijdens het laatste kwartaal van 2018 waren de koersverliezen aanzienlijk.

Op jaarbasis kan er dan ook gesteld worden dat de daling van 3,6 % volledig toe te schrijven is aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA website.

Wel geven de netto inschrijvingen aan dat, net zoals de drie voorgaande jaren, de beleggers opnieuw fondsen opzoeken om spaargelden in te beleggen.

Over het volledige jaar 2018 vormden de monetaire fondsen de sterkste groeier met een toename van nagenoeg een factor 2.

De daling van enerzijds de gemengde fondsen en anderzijds de obligatiefondsen over 2018 bleef eerder beperkt (respectievelijk 1,4 % en 1,5 %).

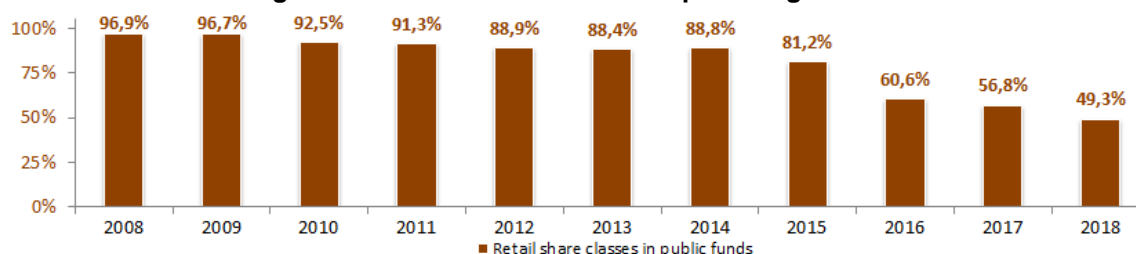
De aandelenfondsen tekenden een daling van 20,5 % op gedurende 2018, dewelke nagenoeg volledig voortvloeide uit het negatieve beursklimaat van het laatste kwartaal van 2018.

De fondsen met kapitaalbescherming kenden een verdere afbouw van hun gecommmercialiseerd vermogen met 32,0 % gedurende 2018.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

Percentage aan retail aandelenklassen² op de Belgische fondsenmarkt

² BEAMA definieert retail aandelenklassen als zijnde aandelenklassen die mogen aangeboden worden aan particulieren, waarbij de minimale (initiële) inleg niet meer bedraagt dan 100.000 EUR en waarbij er geen bijkomende voorwaarden worden opgelegd door de beheerder van het fonds. Tijdens

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, daalden de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met 2,7 miljard EUR, ofwel 7,4 %, gedurende het laatste kwartaal van 2018 waardoor ze eind december 2018 uitkomen op een bedrag van 33,8 miljard EUR. Deze beweging vloeit hoofdzakelijk voort uit netto terugbetalingen.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een stijging op van 6,6 miljard EUR, ofwel 106 %, gedurende de periode oktober – december 2018. Deze toename is het gevolg van een technische tussenkomst in de portefeuilles van gemengde dakfondsen. Immers, gegeven de negatieve marktbevingingen gedurende het laatste kwartaal van 2018 hebben vermogensbeheerders van dakfondsen hun onderliggende obligatiefondsen en aandelenfondsen omgeruild voor stabielere monetaire fondsen.

Als geheel stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa gedurende het vierde kwartaal van 2018 met 9,2 %, waardoor hun gecommmercialiseerd netto actief eind december 2018 uitkwam op 46,7 miljard EUR.

Over het volledige jaar 2018 heen stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met 20,9 %, oftewel 8,1 miljard EUR.

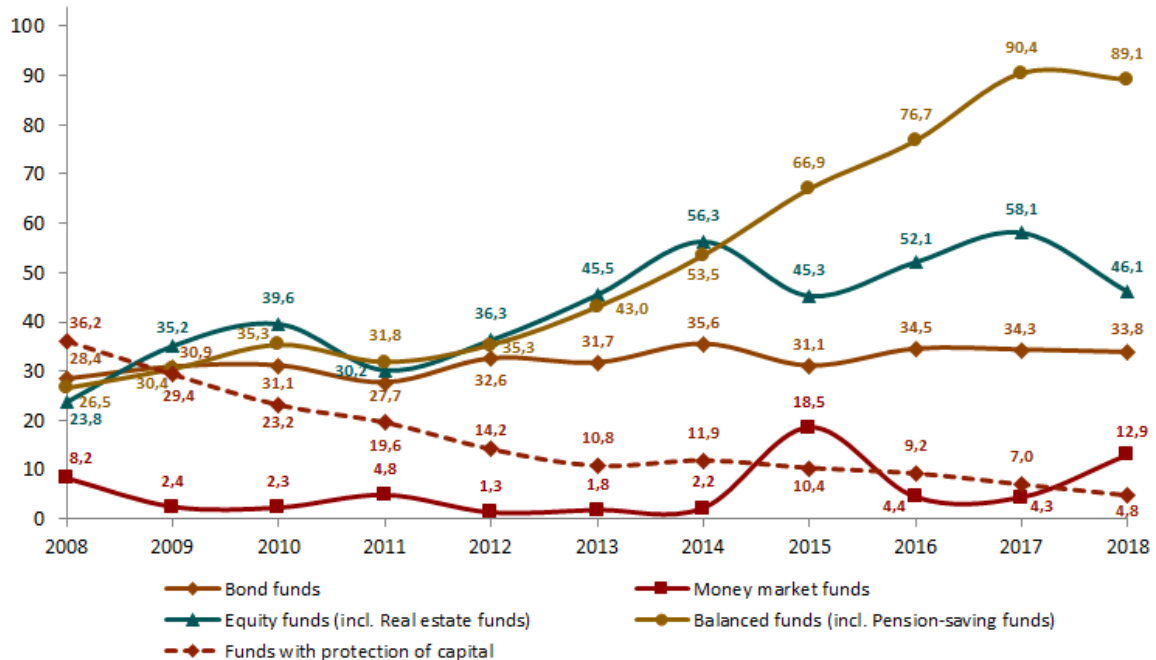
Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden enkel dalende tendensen opgetekend gedurende het vierde kwartaal van 2018 en dit ten gevolge van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

De activa in België van de **aandelenfondsen** daalden met 9,9 miljard EUR, oftewel met 17,6 %, in de periode oktober – december 2018. Deze daling is toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa aangevuld met netto terugbetalingen (voornamelijk ten gevolge van de portefeuilletechnische tussenkomsten). Eind december 2018 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 46,1 miljard EUR.

de eerste jaarhelft van 2016 werden zodoende technische verfijningen in de statistieken van BEAMA doorgevoerd.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde vermogen gedurende het laatste decennium

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een daling van 5,9 miljard EUR, of 6,2 %, op tijdens het vierde kwartaal van 2018. Dit gebeurde ten gevolge van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind december 2018 uit op 89,1 miljard EUR.

Deze fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een daling gedurende het vierde kwartaal van 2018 ten belope van 1,4 miljard EUR, of 7,3 %. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per einde 2018 een bedrag aan netto activa ten belope van 18,2 miljard EUR.

Tijdens het vierde kwartaal van 2018 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 37 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** kenden tijdens het vierde trimester van 2018 een daling en vertegenwoordigden eind december 2018 een vermogen van 4,8 miljard EUR. Deze beweging is toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

Globaal daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten gedurende het vierde kwartaal van 2018 met 10,5 %, en waren ze eind december 2018 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 140,6 miljard EUR.

Over het volledige jaar 2018 heen daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met 9,7 %, oftewel 15,2 miljard EUR.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind december 2018 goed voor een totaal beheerd netto actief van 146,9 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin 18,2 miljard EUR, ofwel 1/8ste van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 31 december 2018 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: -7,9 %
- Op 3 jaar: +0,3 %
- Op 10 jaar: +5,8 %
- Op 25 jaar: +5,7 %

BEAMA heeft een boordtabel omtrent pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007³, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën.

Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind december 2018 vertegenwoordigden de 141 institutionele compartimenten naar Belgisch recht 15,8 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

³ Daarnaast bestaan nog andere niet openbare fondsen die privaat geplaatst worden.

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marnix Arickx, Voorzitter BEAMA
(02 274 83 80 – marnix.arickx@bnpparibas.com)

of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (www.beama.be) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

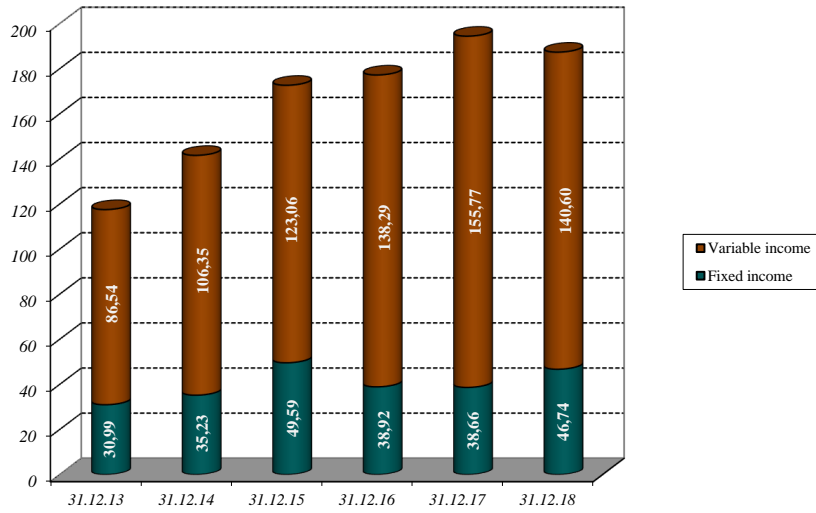
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

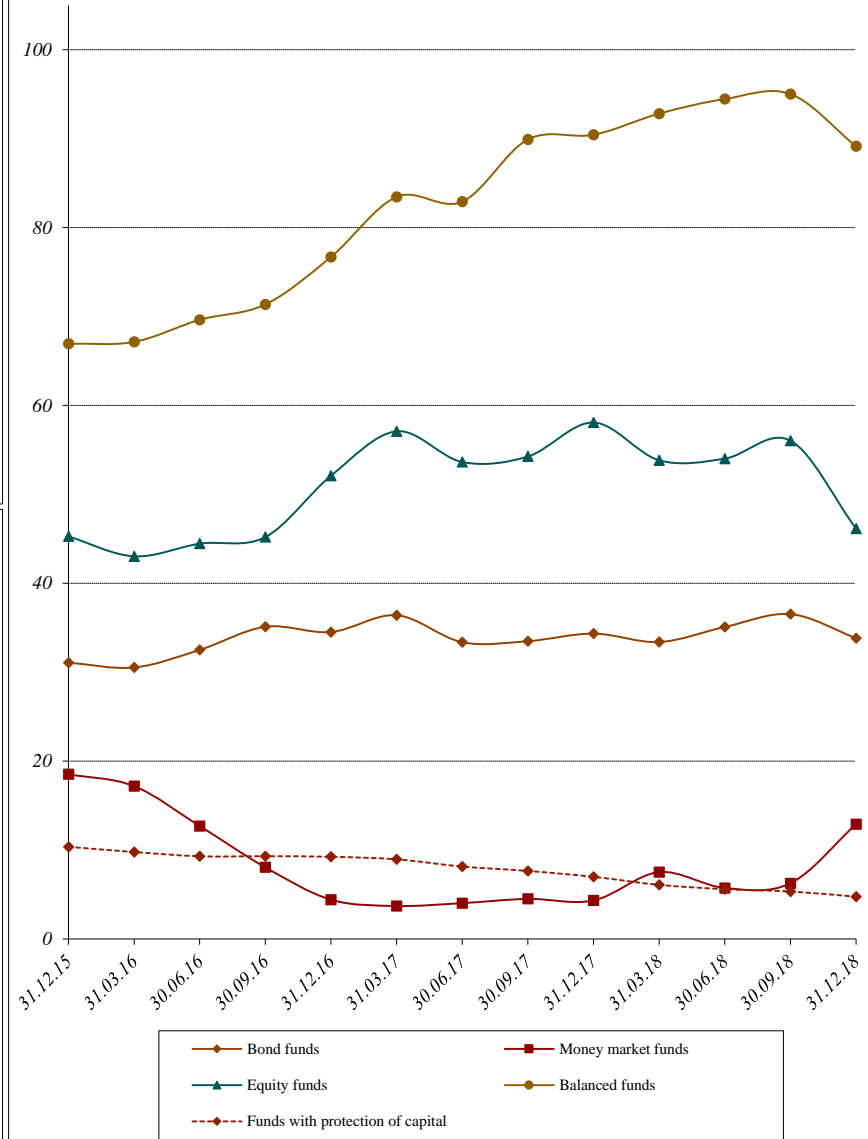
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	30/09/2018		31/12/2018		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	36,53	18,27%	33,83	18,06%	-2,70	-7,38%
Government bonds	6,72	3,36%	6,85	3,66%	0,12	1,84%
Corporate bonds	8,52	4,26%	5,59	2,98%	-2,94	-34,44%
Aggregate bonds	10,94	5,47%	13,05	6,96%	2,10	19,24%
Other bonds	10,34	5,17%	8,35	4,46%	-1,99	-19,23%
Money market funds	6,26	3,13%	12,91	6,89%	6,65	106,16%
in EUR	3,01	1,51%	6,35	3,39%	3,34	110,86%
in other currencies	3,25	1,63%	6,56	3,50%	3,31	101,80%
Equity funds	56,03	28,02%	46,15	24,63%	-9,89	-17,65%
Belgium	1,32	0,66%	1,26	0,67%	-0,06	-4,83%
Eurozone	7,30	3,65%	6,47	3,46%	-0,82	-11,28%
Europe	16,38	8,19%	12,23	6,53%	-4,15	-25,33%
America	6,68	3,34%	4,65	2,48%	-2,03	-30,40%
Asia	2,51	1,26%	2,07	1,11%	-0,44	-17,60%
Global	19,93	9,97%	17,63	9,41%	-2,30	-11,52%
Other	1,90	0,95%	1,82	0,97%	-0,08	-4,21%
Balanced funds	95,02	47,52%	89,13	47,58%	-5,88	-6,19%
⇒ of which Pension-saving funds	19,63	9,82%	18,19	9,71%	-1,44	-7,34%
⇒ of which CPPI funds	0,13	0,07%	0,30	0,16%	0,17	130,54%
Funds with capital protection	5,34	2,67%	4,75	2,54%	-0,58	-10,94%
1. linked to equity	5,20	2,60%	4,68	2,50%	-0,52	-9,98%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,14	0,07%	0,07	0,04%	-0,06	-47,82%
Other funds	0,78	0,39%	0,57	0,30%	-0,21	-26,47%
TOTAL	199,95	100,00%	187,34	100,00%	-12,61	-6,31%
Net assets in "Funds of Funds"	76,47		72,71		-3,76	-4,92%

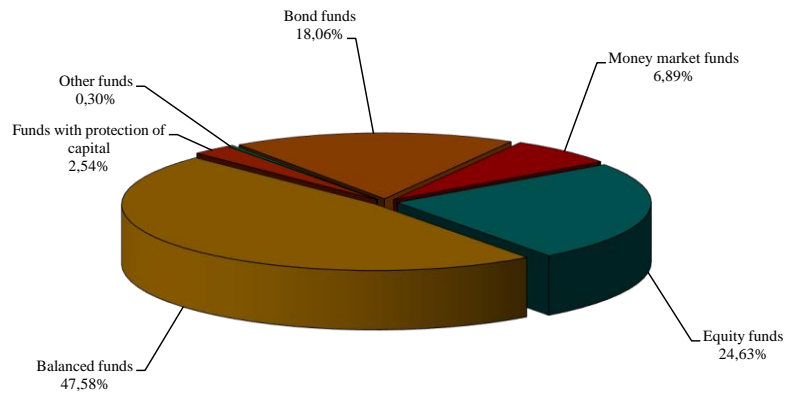
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (31.12.2018)

Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

Toestand: 31/12/2018

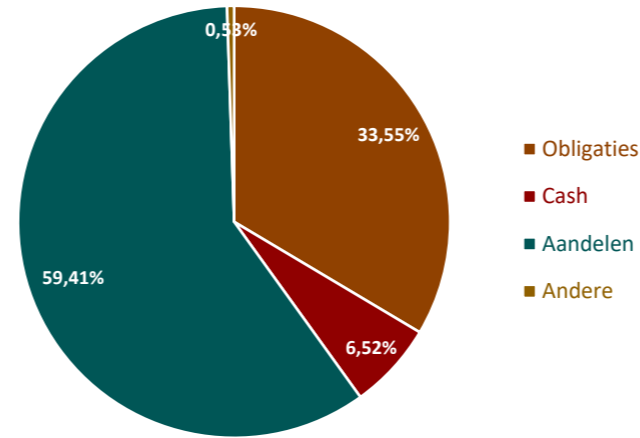
	--- Per einde Q4 2018 ---		Absoluut	Relatief
			--- Groei van 01/01/2018 tot 31/12/2018 ---	
Aantal pensioenspaarfondsen	21		0	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.604.909		7.180	0,4%
↳ Omvang beroepsbevolking**	4.882.100		64.300	1,3%
In België gecommmercialiseerd netto actief	18.188.403.498		-1.454.966.512	-7,4%
--- Gedurende Q4 2018 ---				
Inschrijvingen***	467.033.258		1.191.918.584,56 (schatting)	
Terugbetalingen***	429.581.041		1.004.012.242,70 (schatting)	
↳ Netto instroom***	37.452.217		187.906.341,86 (schatting)	
--- Per einde Q4 2018 ---				
Rendement over:				
1 jaar		-7,87%		
3 jaar		0,31%		
10 jaar		5,82%		
25 jaar		5,74%		

Bemerkingen:

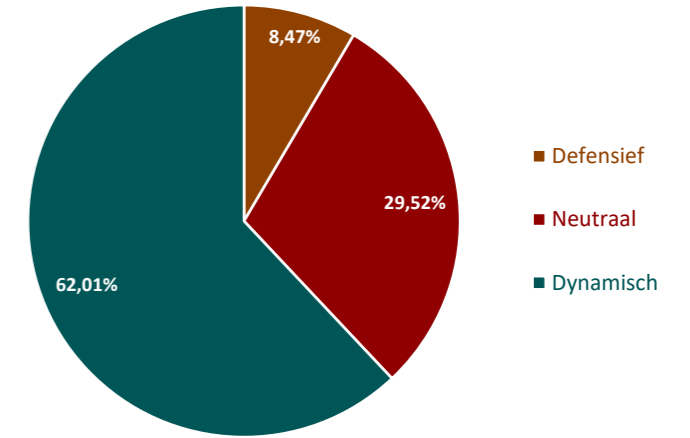
* Toestand per 31/12/2018

** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen

*** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijlkenmerk

